

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2019. február 28.*

„Előzetes döntéshozatal – Polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – 1215/2012/EU rendelet – Az 1. cikk (1) bekezdése – Hatály – Polgári és kereskedelmi ügyek – Az 1. cikk (2) bekezdése – Kizárt tárgykörök – Szociális biztonság – 53. cikk – Az eredetileg eljáró bíróság által hozott határozat végrehajthatóságára vonatkozó tanúsítvány kiállítása iránti kérelem – Valamely társadalombiztosítási szervnél fennálló, szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta tartozásra vonatkozó, valamely munkáltatóval szemben a munkavállalók kiküldetése kapcsán hozott ítélet – Igazságszolgáltatási tevékenység gyakorlása az eljáró bíróság által”

A C-579/17. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Arbeits- und Sozialgericht Wien (bécsi munkaügyi és szociális bíróság, Ausztria) a Bírósághoz 2017. október 3-án érkezett, 2017. szeptember 28-i határozatával terjesztett elő

a **BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse**

és

a **Gradbeništvo Korana d.o.o.**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a második tanács elnökeként eljárva, A. Prechal, C. Toader (előadó), A. Rosas és M. Ilešič bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,

hivatalvezető: M. Aleksejev egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2018. július 12-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- u. Abfertigungskasse képviselőjében V. Noss Rechtsanwältin,
- az osztrák kormány képviselőjében A. Ritzberger-Moser, C. Pesendorfer és J. Schmoll, meghatalmazotti minőségben,
- a cseh kormány képviselőjében M. Smolek, J. Vlácil és A. Kasalická, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: német.

– a lengyel kormány képviselőjében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
– az Európai Bizottság képviselőjében M. Wilderspin és M. Heller, meghatalmazotti minőségben,
a főtanácsnok indítványának a 2018. október 25-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2012. L 351., 1. o.) 1. cikkének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a BUAK Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungskasse (építőipari munkások szabadság- és végkielégítési pénztára, Ausztria) (a továbbiakban: BUAK) által az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kiállítása érdekében, a szlovén székhelyű Gradbeništvo Korana d.o.o. társaság (a továbbiakban: Korana) ellen távollétében hozott jogerős ítélet végrehajtása céljából indított eljárás keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 Az 1215/2012 rendelet (6), (10) és (26) preambulumbekkezdése kimondja:
„(6) A polgári és kereskedelmi ügyekben hozott határozatok szabad mozgásának biztosítása érdekében szükséges és célszerű, hogy a joghatóságra, valamint a határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó szabályokat kötelező és közvetlenül alkalmazandó uniós jogi aktus rendezze.
[...]
(10) E rendelet hatályának – egyes, pontosan meghatározott ügyektől eltekintve – ki kell terjednie valamennyi jelentős polgári és kereskedelmi ügytípusra [...].
[...]
(26) Az igazságszolgáltatás működése iránt az Unióban táplált kölcsönös bizalom indokolja azt az elvet, hogy a tagállamokban hozott határozatokat automatikusan, bármilyen külön eljárás nélkül minden tagállamban elismerjék. Ezenkívül a határokon átnyúló jogviták időigényének és költségeinek csökkentése érdekében indokolt a címzett tagállamban való végrehajtás előtti végrehajthatóvá nyilvánítás eltörlése. Ennek eredményeként egy tagállam bíróságai által hozott határozatot a végrehajtás szempontjából úgy kell tekinteni, mintha a címzett tagállamban hozták volna.”
- 4 E rendelet 1. cikke a rendelet „Hatály és fogalommeghatározások” című I. fejezetében szerepel. E cikk értelmében:
„(1) E rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni a bíróság jellegére való tekintet nélkül. Ez a rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, vagy az államnak a közhatalmi jogosítványai gyakorlása (*acta iure imperii*) során végrehajtott intézkedéseire vagy mulasztásaira vonatkozó felelősségre.

(2) E rendelet nem vonatkozik:

[...]

c) szociális biztonságra;

[...]”

- 5 Az említett rendelet 37. cikkének (1) bekezdése értelmében, amely az „Elismerés és végrehajtás” című III. fejezetben belül az „Elismerés” című 1. szakaszban található:

„Annak a félnek, aki egy adott tagállamban valamely más tagállamban hozott határozatra kíván hivatkozni, rendelkezésre kell bocsátania:

a) a határozat egy példánya, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; valamint

b) az 53. cikk alapján kiállított tanúsítványt.”

- 6 Az 1215/2012 rendelet 39. cikke, amely az említett III. fejezetben szereplő, „Végrehajtás” című 2. szakaszban található, a következőképpen rendelkezik:

„A valamely tagállamban hozott, az adott tagállamban végrehajtható határozat egy másik tagállamban is végrehajtható anélkül, hogy azt végrehajthatóvá kellene nyilvánítani.”

- 7 E rendeletnek a szintén e 2. szakaszban található 42. cikke az (1) bekezdésében kimondja:

„Egy adott tagállamban hozott határozatnak egy másik tagállamban történő végrehajtása céljából a kérelmezőnek a hatáskörrel rendelkező végrehajtó hatóság rendelkezésére kell bocsátania az alábbiakat:

a) a határozat egy példánya, amely megfelel a hitelesség megállapításához szükséges feltételeknek; valamint

b) a 53. cikk alapján kiállított tanúsítvány, amely igazolja, hogy a határozat végrehajtható, valamint a határozat kivonata és adott esetben a visszakövetelhető perköltségekkel és a kamat kiszámításával kapcsolatos információk.”

- 8 Az említett rendelet 43. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„Amennyiben egy másik tagállamban hozott határozat végrehajtását kérik, az 53. cikk alapján kiállított tanúsítványt kézbesítik annak a félnek, aki ellen a végrehajtást kérik, még az első végrehajtási intézkedést megelőzően. A tanúsítványhoz csatolni kell a határozatot, ha azt az említett személy részére még nem kézbesítették.”

- 9 Az ugyanezen rendelet III. fejezetében szereplő, „Közös rendelkezések” című 4. szakaszban található e rendelet 53. cikke, amely szerint:

„Az eredetileg eljáró bíróság az I. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával bármely érdekelt fél kérelmére kiállítja a tanúsítványt.”

Az osztrák jog

- 10 A Bauarbeiter-Urlaubs- und Abfertigungsgesetz 1972-nek (az építőipari munkások fizetett szabadságáról és végkielégítéséről szóló törvény) az alapügyben szereplő jogvita időpontjában alkalmazandó változata (a továbbiakban: BUAG) tartalmaz egy, „Az építőipari munkások szabadság- és végkielégítési pénztárának szervezése” című IV. szakaszt, amelyben a BUAG 14–21b. §-ai szerepelnek. A BUAG 14. §-a kimondja:

„(1) A jelen törvény alapján járó juttatások kifizetéséhez szükséges források beszedése és az ehhez kapcsolódó feladatok ellátása a [BUAK-ra] hárul. [...]

2. A [BUAK] egy köztestület [...].

[...]”

- 11 A BUAK 21. §-ának (1) bekezdése szerint:

„A [BUAK] által kifizetett, szabadság idejére járó munkabért, valamint a kezelési költségeket járulékokból finanszírozzák. E járulékok összegét a munkáltatói szervezetek és a kollektív szerződések megkötésére jogosult, hatáskörrel rendelkező szakszervezetek közös kérelme alapján munkaügyi és szociális szövetségi miniszteri rendeletben határozzák meg.”

- 12 A BUAG „Járulékfizetés” című 21a. §-ának (1) bekezdése kimondja:

„A munkáltató minden munkavállaló után befizeti [...] a 21. § alapján meghatározott járulékokat [...]”

- 13 A BUAG „Eljárási szabályok” című V. szakaszában szerepelnek annak 22–29a. §-ai. A BUAG „Bejelentési kötelezettség, a járulékok összegének kiszámítása” című 22. §-a értelmében:

„(1) A munkáltató, aki az 1. § (1) bekezdése értelmében munkavállalókat foglalkoztat, köteles az 1–3. §-ok szerinti tevékenység megkezdésétől számított két héten belül bejelenteni e munkavállalókat a [BUAK-nál], benyújtva a releváns munkadíjra vonatkozó információkat a járulékok kiszámítása céljából [...]

[...]”

(5) A [BUAK] a munkáltató nyilatkozatai alapján, vagy ha a [BUAK] vizsgálata (23d. §.) eltérő eredményt mutat, a saját megállapításai alapján kiszámítja a járulékfizetési időszak időtartamára fizetendő járulék összegét. A nyilatkozattételi kötelezettség elmulasztása esetén a [BUAK] a munkáltató által tett utolsó nyilatkozat vagy a saját megállapításai alapján is kiszámíthatja a fizetendő járulék összegét.

[...]”

- 14 A BUAG 23., 23a. és 23b. §-ai rendelkeznek a BUAK számára a járulékok kiszámításához szükséges adatok beszerzése céljából biztosított nyomozati jogköréről, valamint a munkáltató azon kötelezettségéről, hogy a BUAK rendelkezésére bocsássa mindazon információkat, amelyekre a feladata elvégzéséhez szüksége van.

- 15 A BUAG „Járulékfizetés” című 25. §-a értelmében:

„(1) A [BUAK] tájékoztatja a munkáltatót a nyilatkozata vagy a 22. §. (5) bekezdésének megfelelően elvégzett számítás alapján fizetendő, a járulékfizetési időszak alatt alkalmazott munkavállalók után fizetendő járulékoknak megfelelő összegről. [...]

[...]

(2) Amennyiben a munkáltató a fizetendő összeg [...] kiegyenlítésére vonatkozó kötelezettségének nem tesz eleget határidőn belül vagy nem fizeti be a teljes előírt összeget, a [BUAK] felszólítja a munkáltatót, hogy két héten belül rendezze fennmaradó tartozását. [...]

(3) Ha a munkáltató nem vagy csak részben tesz eleget e felszólításnak a [BUAK] a határidőn belül be nem fizetett összegek behajtása érdekében hátralékkimutatást bocsát ki. [...] A hátralékkimutatás az Exekutionsordnung (a végrehajtási eljárásról szóló törvény) 1. cikke értelmében vett végrehajtható okiratnak minősül.

[...]

(5) A munkáltató a járási közigazgatási hatósághoz benyújtott panaszban vitathatja a (3) bekezdésnek megfelelően kibocsátott beszedési értesítőt. A járási közigazgatási hatóság közigazgatási határozatban dönt a követelés megalapozottságáról és a követelt összeg helytállóságáról.

[...]”

- 16 A BUAG „Kiküldetés esetén járó szabadságra vonatkozó különös rendelkezések” című VIb. szakasza tartalmazza a BUAG 33d-33i. §-ait. A BUAG „Hatály” című 33d. §-ának (1) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

„E szakasz rendelkezései szabályozzák azon munkavállalók I. szakasz szerinti foglalkoztatását, akiknek szokásos munkavégzési helye nem Ausztriában található, de valamely munkáltató Ausztriába küldi ki

- 1) ottani munkavégzés céljából vagy
- 2) munkaerő rendelkezésre bocsátása keretében.

Az olyan kölcsönvevő társaság, amelynek székhelye az osztrák állam területén kívül esik, a 23., a 23a. és a 33 g. §-ok alkalmazása céljából úgy tekintendő, mint rendelkezésre bocsátott és munkavégzés céljából Ausztriába kiküldött munkavállalókat foglalkoztató munkáltató.

[...]”

- 17 A BUAG „Szabadsághoz való jog” című 33e. §-a szerint:

„A munkaviszonyra alkalmazandó jog sérelme nélkül a 33d. §-szerinti munkavállaló az Ausztriába való kiküldetése alatt fizetett szabadsághoz való, kötelezően alkalmazandó joggal rendelkezik a II. szakasznak megfelelően.”

- 18 A BUAG „Szabadság idejére járó munkabér” című 33f. §-a értelmében:

„(1) A szabadság időtartama alatt a munkavállaló szabadság idejére járó munkabérre jogosult [...]. Eltérő rendelkezés hiányában a II. szakasz rendelkezései alkalmazandók.

(2) A szabadság idejére járó munkabér olyan mértékű, amilyen mértékben a munkáltató a 21. § alapján meghatározott járulékokat befizette. E tartozás a [BUAK-ot] terheli. [...]

(3) Abban az esetben, ha a munkavállaló a kiküldetés időtartama alatt vesz ki szabadságot, a (2) bekezdés alapján köteles érvényesíteni a [BUAK] felé fennálló követelését, bizonyítékot szolgáltatva a szabadság időtartamára vonatkozó megállapodásról. [...] [...] A szabadság idejére járó munkabért közvetlenül a munkavállalónak fizetik ki.

[...]”

- 19 A BUAG „Bejelentési kötelezettség” című 33 g. §-ának (1) bekezdése így rendelkezik:

„Az olyan munkáltatót, aki a 33d. § szerinti munkavállalókat alkalmaz, a [BUAK felé] a 22. § szerinti bejelentési kötelezettség terheli. [...]”

- 20 A BUAG „Járulékfizetés” című 33h. §-a szerint:

„[...]”

(2) Amennyiben a munkáltató nem tesz eleget járulékfizetési kötelezettségének, [a BUAK] köteles bírósághoz fordulni a járulékok befizetése érdekében. A [BUAK] felhatalmazást kap arra, hogy meghezozzon minden, a befizetetlen járulékok beszedése érdekében szükséges és hasznos intézkedést.

[...]

(2b) Amennyiben a bejelentési kötelezettség megsértése miatt a [BUAK] a 22. § (5) bekezdésének második mondata alapján a saját vizsgálatai alapján számította ki a fizetendő járulékok összegét, a munkáltató köteles az így kiszámított járulékokat befizetni.

[...]”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 21 A BUAK Bécsben (Ausztria) székhellyel rendelkező köztestület, amelynek feladata a BUAG-ban előírt juttatások kifizetésére szolgáló pénzeszközök beszedése. Közelebbről a BUAK felel az építőipari munkások szabadság idejére járó munkabérének kezeléséért és kifizetéséért.
- 22 A szlovén jog szerint létrejött Korana társaság, építési munkálatok keretében küldött munkavállalókat Ausztriába.
- 23 2016. október 18-án a BUAK keresetet indított az Arbeits- und Sozialgericht Wien (bécsi munkaügyi és szociális bíróság, Ausztria) előtt annak érdekében, hogy a Korana fizessen meg 38 447,50 eurót, kamatokkal és költségekkel együtt, az e társaság által a BUAG VIb. szakasza alapján fizetendő járulékok címén, az általa a 2016 februárja és júniusa közötti időszakban Ausztriába kiküldött munkavállalók által teljesített munkanapok után.
- 24 Kérelmének alátámasztására a BUAK azzal érvel, hogy a fizetett szabadság pénztáráként a BUAG alapján jogosult követelni a munkáltatótól a többek között a szabadság idejére járó munkabér és a munkavállaló által az ausztriai építőiparban teljesített minden nap után a törvény által meghatározott módszer szerint kiszámított kezelési költség alkotta járulékot.
- 25 2017. április 28-i, a Korana távollétében hozott ítéletével az említett bíróság teljes egészében helyt adott a BUAK keresetének. Ezt az ítéletet 2017. június 21-én kézbesítették a Koranának, és e társaság részéről bármilyen jogorvoslati kérelem hiányában jogerőre emelkedett. Az említett ítélet kihirdetéséhez vezető eljárásban az említett bíróság láthatóan nem ellenőrizte joghatóságát az 1215/2012 rendelet alapján.
- 26 2017. július 31-én a BUAK ezen ítélet végrehajtása érdekében az említett rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kiállítása iránti kérelemmel fordult ugyanezen bírósághoz.

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy az ilyen tanúsítvány az 1215/2012 rendelet 53. cikke alapján történő kiállításának az a feltétele, hogy a 2017. április 28-i ítélethez vezető eljárás az említett rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a polgári és kereskedelmi területre vonatkozzon, ami nem tűnik ki egyértelműen az alapügy körülményeiből.
- 28 E tekintetben e bíróság kifejti, hogy – a tisztán belső helyzetektől eltérően, amelyekben a BUAK a BUAG 25. §-ának (3) bekezdése alapján jogosult a követelt járulékok behajtása érdekében maga kiállítani hátralékkimutatást, amely végrehajtási eljárás alapjául szolgáló végrehajtható okiratnak minősül –, a BUAK nem rendelkezik ugyanilyen jogkörrel a kiküldött munkavállalókkal – akiknek szokásos munkavégzési helye nem Ausztriában található – kapcsolatos járulékok tekintetében, mivel az említett járulékok behajtása érdekében az Arbeits- und Sozialgericht Wienhez (bécsi munkaügyi és szociális bíróság) kellene fordulnia.
- 29 A kérdést előterjesztő bíróság arra is hivatkozik, hogy a 2017. április 28-i ítélethez vezető eljárást jellemző bizonyos körülmények ezen eljárásnak közjogi jelleget adhatnak.
- 30 Ezért e bíróság előadja, hogy a szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta tartozás megfizetése iránti kereset esetén nem közvetlenül a munkavállaló érvényesíti jogait, mivel a munkáltatóval szemben az illetékes szövetségi miniszter rendelete alapján meghatározott összegű járulékok beszedése érdekében indított kereset kiterjed a BUAK kezelési költségeire is. Egyébiránt a munkáltató részéről a bejelentési kötelezettségének elmulasztása esetén a BUAK rendelkezésére álló vizsgálati jogkörökön túl ez utóbbi megállapodásokat köthet más társadalombiztosítási szervekkel is.
- 31 Az említett bíróság pontosítja, hogy amennyiben a munkáltató nem tesz eleget a bejelentési kötelezettségének, a BUAK jogosult a saját vizsgálatai alapján kiszámítani a fizetendő járulékok összegét a BUAG 33h. §-ának (2b) bekezdése alapján. Ilyen esetben a szabadság idejére járó munkabér fedező járulékok alkotta tartozás megfizetése iránti keresetről határozó bíróság jogköre e rendelkezés alkalmazása feltételeinek egyszerű megvizsgálására korlátozódik, az említett tartozás megalapozottságára irányuló bármiféle vizsgálat kizárásával.
- 32 E körülmények között az Arbeits- und Sozialgericht Wien (bécsi szociális és munkaügyi bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni az 1215/2012/EU rendelet 1. cikkét, hogy az olyan eljárások, amelyek tárgya a [BUAK] járulékok iránti igényeinek munkáltatóval szembeni érvényesítése az Ausztriában szokásos munkavégzési hellyel nem rendelkező munkavállalók munkavégzés céljából, vagy munkavállalók rendelkezésre bocsátása keretében Ausztriába történő kiküldetése alapján, vagy Ausztrián kívüli székhellyel rendelkező munkáltatóval szemben ausztriai szokásos munkavégzési hellyel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása alapján, az említett rendelet hatálya alá tartozó »polgári és kereskedelmi ügyek«, akkor is, ha a BUAK ezen járulékok iránti igényei ugyan magánjogi munkaviszonyokra vonatkoznak, és a munkavállalóknak a szabadság és a szabadság idejére járó munkabér iránti, a munkáltatókkal való munkaviszonyokból származó magánjogi igényei fedezését szolgálják, azonban

- mind a munkavállalóknak a BUAK-kal szembeni, a szabadság idejére járó munkabér iránti igénye mértékét, mind pedig a BUAK-nak a munkáltatókkal szembeni járulékok iránti igénye mértékét nem szerződés vagy kollektív szerződés, hanem szövetségi miniszteri rendelet határozza meg,
- a munkáltatók által a BUAK részére fizetendő járulékok a munkavállalóknak fizetendő, szabadság idejére járó munkabérre fordított kiadások fedezése mellett a BUAK kezelési költségeinek fedezését is szolgálják, és

- a BUAKE-ot ilyen járulékok iránti igényeinek követelésével és érvényesítésével összefüggésben törvényi rendelkezés alapján szélesebb jogosultság illeti meg, mint valamely magánszemélyt, azáltal, hogy
 - a munkáltatók külön bírság terhe mellett a BUAKE részére az általa kialakított kommunikációs utak használatával – úgy alkalmoszerűen, mint havi rendszerességgel ismétlődően – bejelentés tételére, a BUAKE ellenőrzési intézkedéseiben való közreműködésre és azok tűrésére, a bér-, üzleti és egyéb kimutatásokba történő betekintés biztosítására, és a BUAKE részére felvilágosítás adására kötelesek, és
 - a BUAKE-nak a bejelentési kötelezettség munkáltatók általi megsértése esetén joga van a munkáltatók által fizetendő járulékoknak a saját megállapításai alapján történő kiszámítására, mindamellett hogy a BUAKE járulékok iránti igénye a kiküldetés, illetve a foglalkoztatás tényleges viszonyaitól függetlenül a BUAKE által kiszámított összegben áll fenn?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 33 Írásbeli észrevételeiben az Európai Bizottság azt kéri a Bíróságtól, hogy nyilatkozzon azon kérdésről, hogy arról, hogy az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kibocsátására iránti eljárás keretében a bíróság az EUMSZ 267. cikk értelmében vett igazságszolgáltatási tevékenységet gyakorol-e.
- 34 E tekintetben a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint, noha az EUMSZ 267. cikk nem teszi függővé a Bírósághoz fordulást azon eljárás kontradiktórius jellegétől, amelynek során a nemzeti bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést fogalmaz meg, a nemzeti bíróságok csak akkor fordulhatnak a Bírósághoz, ha eljárás van előttük folyamatban, és ha igazságszolgáltatási jellegű határozat meghozatalára irányuló eljárás keretében kell határozatot hozniuk (2016. június 16-i Pebros Szervizi ítélet, C-511/14, EU:C:2016:448, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 35 A Bíróság azt is kimondta, hogy az EUMSZ 267. cikk (2) bekezdése értelmében vett „ítélete meghozatalához” kifejezések magukban foglalják a kérdést előterjesztő bíróság ítéletéhez vezető eljárás egészét, ezért e kifejezéseket tágan kell értelmezni annak elkerülése érdekében, hogy számos eljárási kérdést elfogadhatatlannak tekintsenek, és azok ne képezhessék tárgyát a Bíróság által történő értelmezésnek, és hogy a Bíróság ne rendelkezessen valamennyi azon uniós jogi eljárási rendelkezés értelmezésére hatáskörrel, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság köteles alkalmazni (lásd ebben az értelemben: 2016. június 16-i Pebros Szervizi ítélet, C-511/14, EU:C:2016:448, 28. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 36 Az 1215/2012 rendelettel létrehozott rendszer a végrehajthatóvá nyilvánítási eljárás megszüntetésén alapul, ami magában foglalja, hogy a megkeresett tagállam illetékes bírósága semmiféle ellenőrzést nem gyakorol, kizárólag a végrehajtással érintett személy kifogásolhatja az érintett határozat elismerését vagy végrehajtását. E rendelet 37. és 42. cikkének együttes rendelkezéseiből kitűnik, hogy a kérelmezőnek a valamely tagállamban hozott határozat egy másik tagállamban való elismerése és végrehajtása céljából rendelkezésre kell bocsátania az érintett határozat egy példányát, az eredetileg eljáró bíróság által az említett rendelet 53. cikkének megfelelően kiállított tanúsítvánnyal együtt. E tanúsítványt ugyanezen rendelet 43. cikke (1) bekezdésének megfelelően kézbesítik annak a félnek, aki ellen a végrehajtást kéri, még az első végrehajtási intézkedést megelőzően.
- 37 Ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 44. pontjában rámutatott, e tanúsítvány képezi a tagállamokban hozott határozat közvetlen végrehajtására vonatkozó elv alkalmazásának alapját.

- 38 Az említett tanúsítvány által az 1215/2012 rendelet rendszerében így betöltött szerepek igazolják – többek között az alapügyben szereplőhöz hasonló helyzetben, amikor a végrehajtandó határozatot hozó bíróság az ítélethozatalkor nem nyilatkozik az 1215/2012 rendelet alkalmazhatóságáról –, hogy e bíróságnak az említett tanúsítvány kiállításakor ellenőriznie kell, hogy a jogvita e rendelet hatálya alá tartozik-e.
- 39 Ilyen esetben, ahogyan arra a főtanácsnok indítványának 52. pontjában lényegében rámutatott, az említett bíróság annak megvizsgálásával, hogy hatáskörrel rendelkezik-e az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kiállítására, a korábbi bírósági eljárást folytatja, biztosítva annak hatékony érvényesülését annyiban, amennyiben tanúsítvány hiányában egy határozat nem alkalmas arra, hogy szabadon mozogjon az európai igazságügyi térségben. Ez a következtetés felel meg a bírósági határozatok gyors végrehajtásának biztosítása igényének, megőrizve a jogbiztonságot, melyen az igazságszolgáltatás működése iránt az Unióban táplált kölcsönös bizalom alapul.
- 40 Egyébiránt az 1215/2012 rendelet logikája szerint a tanúsítvány kiállítása azon bíróságra van bízva, amely a jogvitát a legjobban ismeri, és amely annak érdemét illetően a leginkább alkalmas arra, hogy megerősítse a határozat végrehajthatóságát. Így az ilyen tanúsítvány kiállításával az eredetileg eljáró bíróság hallgatólagosan megerősíti, hogy a valamely más tagállamban elismerendő és végrehajtandó mulasztási ítélet e rendelet hatálya alá tartozik, mivel az említett rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kiállítására csak e feltétel teljesülése esetén kerülhet sor.
- 41 Következésképpen az 1215/2012 rendelet 53. cikk szerinti tanúsítvány kiállítása az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között igazságszolgáltatási jelleget ölt, így az ilyen eljárás keretében eljáró nemzeti bíróság jogosult arra, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon a Bírósághoz.
- 42 Ebből következően az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 43 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, hogy az 1215/2012 rendelet 1. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelet hatálya alá tartozik-e a szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta, valamely köztisztületet megillető tartozás megfizetése iránti olyan kereset, amelyet valamely munkáltatóval szemben munkavállalóknak a szokásos munkavégzési helyüktől eltérő tagállamba való kiküldése vagy e tagállamban munkavállalók rendelkezésre bocsátása alapján, vagy e tagállamon kívüli székhellyel rendelkező munkáltatóval szemben az említett tagállamban szokásos munkavégzési hellyel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása alapján indítanak.
- 44 Mindenekelőtt és tekintettel arra, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés az 1215/2012 rendelet 1. cikkének egészét érinti, elsősorban meg kell vizsgálni, hogy az olyan ítélet, mint amelyet a kérdést előterjesztő bíróság a BUAK kérelmére 2017. április 28-án hozott, és amelynek végrehajtása érdekében a BUAK az e rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kiállítását kéri, az említett rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett polgári és kereskedelmi területre vonatkozik-e, és igenlő válasz esetén másodsorban meg kell vizsgálni, hogy az ilyen ítélet az ugyanezen rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontjában előírt, a szociális biztonságra vonatkozó kivétel hatálya alá tartozik-e.
- 45 Emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, mivel az 1215/2012 rendelet hatályon kívül helyezi a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2000. december 22-i 44/2001/EK tanácsi rendeletet (HL 2001. L 12., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 42. o.; helyesbítések: HL 2006. L 242., 6. o.; HL 2011. L 124., 47. o.), és annak helyébe lép, a Bíróság által az utóbbi rendelet rendelkezései

tekintetében adott értelmezés az 1215/2012 rendeletre vonatkozóan is érvényes, mivel e két uniós jogi jogszabály rendelkezései egyenértékűnek tekinthetők (2018. november 15-i Hellenische Republik ítélet, C-308/17, EU:C:2018:911, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

Az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmáról

- 46 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az 1215/2012 rendeletből a tagállamokra és az érdekelt személyekre nézve eredő jogok és kötelezettségek egyenlőségének és egységességének lehető legteljesebb biztosítása céljából a „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmát nem egyszerűen valamely tagállam belső jogára való utalásként kell értelmezni. E fogalmat önálló fogalomként, egyrésről az említett rendelet céljára és felépítésére, másrésről pedig a nemzeti jogrendszerek összességéből következő általános elvekre hivatkozással kell értelmezni (2017. március 9-i Pula Parking ítélet, C-551/15, EU:C:2017:193, 33. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 47 Továbbá a belső piac megfelelő működése biztosításának szükségessége, valamint annak fontossága, hogy a harmonikus jogalkalmazás érdekében ne hozzanak egymással összeegyeztethetetlen határozatokat a tagállamokban, az említett „polgári és kereskedelmi ügyek” fogalmának tág értelmezését igényli (lásd ebben az értelemben: 2009. szeptember 10-i German Graphics Graphische Maschinen ítélet, C-292/08, EU:C:2009:544, 22. és 23. pont).
- 48 Annak eldöntése érdekében, hogy valamely kérdés az 1215/2012 rendelet hatálya alá tartozik-e, meg kell határozni a peres felek között fennálló jogviszonyt, továbbá vizsgálni kell az előterjesztett kereset alapját és megindításának módját (lásd ebben az értelemben: 2013. április 11-i Sapir és társai ítélet, C-645/11, EU:C:2013:228, 32. és 34. pont; 2013. szeptember 12-i Sunico és társai ítélet, C-49/12, EU:C:2013:545, 35. pont).
- 49 Ahogyan azt a Bíróság több alkalommal kimondta, bár egyes olyan jogviták, amelyekben valamely hatóság áll szemben egy magánszeméllyel, az 1215/2012 rendelet hatálya alá tartozhatnak, ez nem vonatkozik arra az esetre, amikor a hatóság közhatalmat gyakorol (lásd ebben az értelemben: a fent hivatkozott 2013. szeptember 12-i Sunico és társai ítélet, C-49/12, EU:C:2013:545, 34. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Ugyanis a peres felek valamelyike közhatalmi jogosítványainak megnyilvánulása a magánszemélyek közötti viszonyokban alkalmazandó szabályokkal kapcsolatos hatalmi túlkapások miatt ugyanis kizárja azt, hogy az ilyen jogvita az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében vett polgári és kereskedelmi ügyek területére tartozzon (lásd analógia útján: 2014. október 23-i flyLAL-Lithuanian Airlines ítélet, C-302/13, EU:C:2014:2319, 31. pont).
- 50 A jelen ügyben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy az előző pontban említett ítélkezési gyakorlatra tekintettel a BUAK köztestület minősége önmagában nincs hatással a közte és a Korana közötti jogviszonyra.
- 51 Először is, ami azon kereset jogi alapját illeti, amely ahhoz ítélethez vezetett, melynek végrehajtása érdekében a BUAK az 1215/2012 rendelet 53. cikke szerinti tanúsítvány kiállítását kérte, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy a BUAG 21. cikke szerint a BUAK által kifizetett, szabadság idejére járó munkabérre fordított kiadásokat a munkáltató által kötelezően befizetett járulékokból fedezik. Noha e járulékok összegét a munkaügyi és szociális szövetségi miniszteri rendelet határozza meg, a BUAK és az osztrák kormány észrevételeiből kitűnik, hogy e rendelet kizárólag az említett járulékok kiszámításának módját határozza meg, az érintett kollektív szerződésben rögzített díjazások alapján.
- 52 Egyébiránt a BUAG 33f. §-ának (2) bekezdése szerint a szabadság idejére járó munkabér alkotta tartozás, mellyel a BUAK a kiküldött munkavállalóknak adós, olyan mértékű, amilyen mértékben a munkáltató a meghatározott járulékokat befizette.

- 53 Emellett a kérdést előterjesztő bíróság maga pontosítja, hogy a szabadság idejére járó munkabér, melyet a jelen ügyben kifizetni követelt járulékokból finanszíroznak, a munkaszerződés értelmében a munkáltató által az elvégzett munka ellentételezéseként fizetendő díjazás részét képezi.
- 54 Következésképpen, amennyiben a munkáltatónak a járulékok befizetésére vonatkozó kötelezettsége azon kötelezettsége elválaszthatatlanul kapcsolódik a munkavállalók szabadság idejére járó munkabérhez való, polgári jellegű jogosultságához, a 2017. április 28-i ítélet alapjául szolgáló kereset jogi alapjának a jelen ítélet 48. cikkében hivatkozott ítélkezési gyakorlatnak megfelelő vizsgálata nem zárja ki azon következtetést, hogy a BUAK tartozása, így az annak kifizetésére irányuló kereset ugyanúgy polgári jogi természetű.
- 55 Másodsorban, ami az említett ítélethez vezető kereset megindításának módját illeti, a BUAK rendelkezéseiből következik, hogy eltérően a tisztán belső helyzetektől, amelyekben a BUAK maga állíthat ki végrehajtható okiratnak minősülő hátralékkimutatást, a BUAK a kiküldött munkavállalókkal – akiknek szokásos munkavégzési helye nem Ausztriában található – kapcsolatos hátralékok esetében köteles keresetet indítani a ki nem fizetett járulékok behajtása iránt.
- 56 Ezen túlmenően, amikor a BUAK a bejelentési kötelezettségelmulasztása következtében a BUAG 22. §-ának (5) bekezdése alapján a saját megállapításai alapján számítja ki a járulékok összegét, „a munkáltató köteles az így kiszámított járulékokat befizetni”, ahogyan azt a BUAG 33h. §-ának (2b) bekezdése előírja.
- 57 Ami a bírósági felülvizsgálat terjedelmét illeti a szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta tartozás megfizetése iránti olyan kereset esetén, amikor a BUAK a saját megállapításai alapján számította ki e járulékokat, a kérdést előterjesztő bíróság azzal érvel, hogy az ilyen számítás konstitutív hatályú, mivel az e szervet megillető hatáskörök azt megkülönböztetik egy egyszerű magánszemélytől. E bíróság ebből arra következtet, hogy a szövegére tekintettel a BUAG 33h. §-a (2b) bekezdését oly módon lehet értelmezni, hogy a kiküldött munkavállalókra – akiknek szokásos munkavégzési helye nem Ausztriában található – vonatkozó hátralékokat illetően a bíróság hatásköre az említett rendelkezés alkalmazási feltételeinek egyszerű megvizsgálására korlátozódik, így amennyiben az említett feltételek teljesülnek, a bíróság nem vizsgálhatja érdemben a BUAK által követett tartozás összegének helytállóságát.
- 58 A nemzeti jogszabály ezen értelmezését mind a BUAK, mind az osztrák kormány vitatja, azt állítva, hogy a kiküldött munkavállalókkal kapcsolatos, szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta tartozás megfizetése iránti eljárásban az osztrák bíróság a kérelem minden elemének teljes felülvizsgálatát elvégzi.
- 59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján indult eljárás keretében a Bíróságnak nem az a feladata, hogy a nemzeti jogszabályi rendelkezések értelmezése tárgyában határozzon, az ilyen értelmezés ugyanis a nemzeti bíróságok kizárólagos hatáskörébe tartozik (2009. október 27-i ČEZ ítélet, C-115/08, EU:C:2009:660, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Következésképpen, mivel a BUAG 33h. §-ának (2b) bekezdése a tartozás megfizetése iránti keresetekre alkalmazandó általános jogi szabályoktól eltérő jogi helyzetbe hozza a BUAK-ot azáltal, hogy a követelt tartozás általa történő meghatározásának konstitutív hatályt biztosít, és a kérdést előterjesztő bíróság szerint kizárja az eljáró bíróság számára az e meghatározás alapjául szolgáló adatok megalapozottsága ellenőrzésének lehetőségét, meg kell állapítani, hogy e szerv ilyen esetben, jogszabályban biztosított saját közjogi jogosultságok alapján jár el.
- 61 Amennyiben az alapügyben ez a helyzet áll fenn, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata, a BUAK szerepe e sajátos összefüggésben nem minősíthető egy olyan egyszerű köztisztület szerepének, amelynek feladata a BUAG által előírt munkabér kifizetésére szolgáló források

összegyűjtése. Ilyen esetben ugyanis a BUAK-ot a 2017. április 28-i ítélet alapjául szolgáló jogvita keretében közhatalom gyakorlójának kellene tekinteni, ami jelentős hatással járna ezen eljárás lefolytatásának módjára és annak természetére, így az említett jogvita nem tartozna a „polgári és kereskedelmi ügyek” hatálya alá, ebből következően pedig az 1215/2012 rendelet hatálya alá sem.

- 62 A kérdést előterjesztő bíróság által említett, a BUAK rendelkezésére álló más jogköröket illetően, mint amilyen a BUAK-ot megillető, a járulékok 1–2%-át kitevő kezelési költség vagy a BUAK azon lehetősége, hogy megállapodásokat kössön más társadalombiztosítási szervezetekkel, mivel az első elhanyagolhatónak tűnik, a második pedig az ezzel kapcsolatban az osztrák által a tárgyaláson adott magyarázatok alapján a magánjog területére tartozó szerződések megkötésén alapulónak tűnik, ezek nem járhatnak azzal a hatással, hogy kizárják az 1215/2012 rendelet 1. cikkének (1) bekezdése szerinti polgári és kereskedelmi ügyek hatálya alól az alapügyben szereplőhöz hasonló ítélethez vezető eljárást.
- 63 A munkáltató részéről a bejelentési kötelezettségének elmulasztása esetén a BUAK rendelkezésére álló vizsgálati jogkört illetően meg kell állapítani, hogy az önmagában szintén nem biztosít közjogi jelleget az olyan eljárásnak, mint amely a 2017. április 28-án hozott ítélethez vezetett.
- 64 Ugyanis a jelen ítélet előző két pontjában említett jogkörök semmilyen hatással nincsenek azon minőségre, amelyben a BUAK az alapügyben szereplőhöz hasonló eljárásban szerepel, nem módosítják az eljárás jellegét, és nem meghatározóak annak lefolytatására nézve sem.

Az 1215/2012 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti „szociális biztonság” fogalmáról

- 65 Az 1215/2012 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerint a szociális biztonságra nem terjed ki e rendelet hatálya.
- 66 Az e rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírt kizárások kivételeket képeznek, amelyeket megszorítóan kell értelmezni.
- 67 A „szociális biztonság” fogalma önállóan kell meghatározni azon tartalomhoz képest, amellyel e fogalom az uniós jogban bír. Ennélfogva, ahogyan az a Bíróság ítélezési gyakorlatából kitűnik, e fogalom magában foglalja a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló, 2004. április 29-i 883/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2004. L. 166., 1. o.) tárgyi hatályát (lásd analógia útján a szociális biztonsági rendszereknek a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendeletnek az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel [HL 1997. L 28., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 3. kötet, 3. o.] kapcsolatban: 2002. november 14-i Baten ítélet, C-271/00, EU:C:2002:656, 45. pont).
- 68 Továbbá, valamely ellátás akkor tekinthető szociális biztonsági ellátásnak, ha jogilag meghatározott helyzetben a kedvezményezett személyes szükségletének bármiféle egyedi és diszkrecionális mérlegelése nélkül nyújtják, és a 883/2004 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében kifejezetten felsorolt kockázatok valamelyikét fedezi (lásd analógia útján: 2013. szeptember 19-i Hliddal és Bornand ítélet, C-216/12 és C-217/12, EU:C:2013:568, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélezési gyakorlat).
- 69 A jelen ügyben, ahogyan az az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, a szabadság idejére járó munkabér alkotta tartozás olyan mértékű, amilyen mértékben a munkáltató a járulékokat befizette. A kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott adatok alapján tehát a munkáltató feladata a szabadság idejére járó munkabér befizetése a kiküldött munkavállaló által elvégzett munka alapján, noha a kifizetésre a BUAK közvetítésével kerül is sor.
- 70 Az ilyen juttatás ennélfogva nem tartozik a „szociális biztonság” 1215/2012 rendelet 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja szerinti fogalma alá.

- 71 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 1215/2012 rendelet 1. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelet hatálya alá tartozik a szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta, valamely köztestületet megillető tartozás megfizetése iránti olyan kereset, amelyet valamely munkáltatóval szemben munkavállalóknak a szokásos munkavégzési helyüktől eltérő tagállamba való kiküldése vagy e tagállamban munkavállalók rendelkezésre bocsátása alapján, vagy e tagállamon kívüli székhellyel rendelkező munkáltatóval szemben az említett tagállamban szokásos munkavégzési hellyel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása alapján indítanak, amennyiben az ilyen kereset megindításának feltételei nem térnek el az általános jogi szabályoktól, és különösen nem zárják ki az eljáró bíróság számára az említett tartozás meghatározásának alapjául szolgáló adatok megalapozottsága ellenőrzésének lehetőségét, amit a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni.

A költségekről

- 72 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 2012. december 12-i 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 1. cikkét úgy kell értelmezni, hogy e rendelet hatálya alá tartozik a szabadság idejére járó munkabért fedező járulékok alkotta, valamely köztestületet megillető tartozás megfizetése iránti olyan kereset, amelyet valamely munkáltatóval szemben munkavállalóknak a szokásos munkavégzési helyüktől eltérő tagállamba való kiküldése vagy e tagállamban munkavállalók rendelkezésre bocsátása alapján, vagy e tagállamon kívüli székhellyel rendelkező munkáltatóval szemben az említett tagállamban szokásos munkavégzési hellyel rendelkező munkavállalók foglalkoztatása alapján indítanak, amennyiben az ilyen kereset megindításának feltételei nem térnek el az általános jogi szabályoktól, és különösen nem zárják ki az eljáró bíróság számára az említett tartozás meghatározásának alapjául szolgáló adatok megalapozottsága ellenőrzésének lehetőségét, amit a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni.

Aláírások